

बिन्दु रूपेण तृतीया विभक्तेः नियमाः

1. क्रियायां यत् साधनं भवति तस्य तृतीयविभक्तिः भवति ।

2. भावसुचकानां शब्दानां अपि तृतीया

3. "सह" इति शब्दः यत्र भवति तत्र तृतीया

4. "विना" इत्यस्य शब्दस्य योगे तृतीया ।
(सूचना - "विना" शब्दस्य योगे द्वितीयाविभक्तिः ,
पञ्चमीविभक्तिः चापि भवति)

5. यः शब्दः कारनवाचकः / हेतुवाचकः भवति तस्य तृतीया ।

6. प्रयाणसमये यत् वाहनम् उपयुज्यते तत् प्रयानसादनम् । अतः तस्य तृतीयविभक्तिः भवति।

7. यदा वयं किमपि क्रीणीमः यत् धनं दीयते तस्य तृतीयविभक्तिः भवति

8.निशेधार्थकः “अलं” शब्दः यत्र प्रयुज्यते तत्र

तृतीयविभक्तिः भवति

(“पर्याप्तम् “ इति अर्ते “अलं” शब्दस्य योगे तु चतुर्थी भवति)

कोष्टकस्थानि रूपाणि स्मरत ।						
	पु.		स्त्री.		नपु.	
	ए.व.	ब.व.	ए.व.	ब.व.	ए.व.	ब.व.
अकारान्तः	बालेन	बालैः	पुस्तकेन	पुस्तकैः
आकारान्तः	बालिकया	बालिकाभिः
ईकारान्तः	लेखन्या	लेखनीभिः

द्वितीयान्तानि रूपाणि			
	पुं.	स्त्री.	नपुं.
इकारान्तः	हरिणा हरिभिः	मत्या मतिभिः	दध्ना दधिभिः
उकारान्तः	गुरुणा गुरुभिः	धन्वा धेनुभिः	मधुना मधुभिः
ऋकारान्तः	पित्रा पितृभिः	मात्रा मातृभिः
ऋकारान्तः	कर्त्रा कर्तृभिः